

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: שמחאי	שם פרטי: לאה
-----------------	--------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: ווליש		בלועזית
שם פרטי איתו נולדתי: רות – רחל	בלועזית	מין: מין: נקבה
שם פרטי ושם משפחה של האב: הרמן ווליש	בלועזית	שנת לידה: 1939
שם פרטי ושם משפחה של האב: הרמן ווליש	בלועזית	ארץ לידה: פולין
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: לבוב	בלועזית	שם פרטי ושם נעורים של האם: Bertha Aufnchtig
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: הייתה תינוקת (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)	ארץ המגורים: פולין
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: לבוב, נובו סאט, גלבוצה (שם העיר או האזור ושם הארץ)		
במידה והיית בגטו, ציין את שמו: גטו לבוב	בלועזית	
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו	בלועזית	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור: סוף 1946
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו: דורנשטט - גרמניה (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור: גלבוצה
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין מתי עד מתי		שנת עליה: 1947
		במידה ועלית באנייה, ציין את שמה: אוניית "אנדור"

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

המשפחה שלי ואני הועברנו על ידי הנאצים לגטו בעיר שלנו, כשהייתי בת שלוש וחצי בערך. ב-1941 נמסרתי על ידי הורי לאישה פולניה כדי שזו תציל אותי. אני לא זכרתי את חיי בפולין עם משפחה נוצרייה, זה כאילו הכיל נמחק לי. כשהגעתי לארץ התחלתי חיים חדשים. שנים אחר כך, הבת של האישה הפולנייה שלקחה אותי, כבר אישה זקנה, חיפשה לאן נעלמה ה"אחות שלה". היא מצאה אותי כשכבר הייתי מעל גיל 70. הבן שלה עזר לה לחפש אותי. מיד יצרנו קשר, בעלי, ילדי ואני, נסענו לפולין לבקר את משפחתה. היא סיפרה לי שגרתי עם המשפחה שלהם יחד עם עוד ילד יהודי עד גמר המלחמה. עברנו ממקום למקום בפולין כדי שלא יעלו עלינו. היא הכינה לי אלבום עם תמונות שלי כילדה, ותעודת הזהות שלי כילדה נוצרייה. תמיד עניין אותי מה הייתה צורת חיי ב-4 השנים שחייתי בין הפולנים. בסיור שהערכתי עם משפחתי המשפחה עשתה את המקסימים בשביל להחיות את השנים ששכחתי. הביקור היה בצורת סיור במקומות שבהם חיינו ועברנו בזמן המלחמה. אנחנו כולנו היינו מלאים הרכה, אני ומשפחתי עובדים עכשיו על הענקת תעודת חסידי אומות העולם. לאט לאט הזיכרונות מהסיפורים שלה חזרו אליי.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

ב-1946 מסרו אותי לחיילי הבריגאדה העברית בחיפושיהם הקדחתניים אחר ילדים יהודים. העבירו אותי יחד עם עוד ילדים שנמצאו אל מחנה עקורים בפולין. בין 1946-1948 הועברנו במספר מחנות עקורים. היינו שם כ-600 ילדים. קראו לנו "ילדי הקואורדינציה". באפריל 1947 העבירו אותנו ממחנה בגרמניה, באוניה לארץ ישראל. גם הסיפור הזה נמחק לי מהראש כשהגעתי לארץ. שנים אחר כך, ב-1990 פתחתי עיתון וקראתי כותרת מי אני ומאיפה אני. הופיעה תמונה גדולה של קבוצת ילדים ומבוגרים, "ילדי הקואורדינציה". מצאתי את עצמי בתמונה הזאת. יצרתי קשר עם אישה בשם מירי, היא זאת שפרסמה את הכתבה בעיתון, התקשרתי אליה והיא זכרה אותי. היא סיפרה שהיינו מאוד קרובות אחת לשנייה כילדות. דרכה יצרתי קשר עם אחת המדריכות שהיו לנו במחנות. היא גם זכרה אותי וסיפרה לי סיפורים על ילדותי, חיי כילדה, וזכרוני התחיל לחזור אליי.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

במאי 1948 אומצתי ע"י משפחה בארץ. נתנו לי זהות חדשה: שם משפחה אחר, תאריך לידה, ומקום מגורים – תל אביב. הם טיפלו בי במסירות רבה. הייתי חלק מהמשפחה שלהם, כאילו הם היו הורי האמיתיים. באיזשהו מקום, אני בעצמי האמנתי שאני חלק מהמשפחה שלהם. לפעמים היה קורה, שאנשים היו מופתעים מהפרשי הגבהים ביני לבין "הורי". הגובה שלי 1.50 מטר, ואילו כל משפחתי המאמצת מעל 1.85 מטר. פחדתי משאלות בסגנון זה. רציתי לחיות את חיי בסיטואציה החדשה, ורציתי למחוק את כל זיכרונות העבר. כאישה צעירה, למדתי בסמינר לוינסקי את מקצוע החינוך. פגשתי את בעלי לימים, מיקי והצטרפתי לקיבוץ שלו – קיבוץ הגושרים. עבדתי בו כגננת. נולדו לי שלושה ילדים וחיינו חיים מאוד שמחים. אף פעם לא דיברתי על מה שעבר עליי בשואה, פרט עם בעלי מיקי. ב-1965 הייתי בקורס השתלמות לגננות בקיבוץ עין חרוד. המדריכה של הקורס הביאה לי תמונה שלי כילדה. היא סיפרה לי שאחת המבוגרות בקיבוץ מזהה אותי כאחת מילדי הקואורדינציה. אני לא רציתי לשמוע. אמרתי שזאת לא אני וכנראה נפלה טעות. רק ב-1990, לאחר שיחה עם מירי, מי שכתבה את הכתבה, החלטתי ליצור קשר עם מי שזיהתה אותי בעין חרוד. שמה שרה. רק אז התחלתי באמת להתעניין בעבר שלי. ב-1995 הלכתי למפגש הראשון של ילדי הקואורדינציה במושב עירון בו מצאתי "100 ילדים". לכולם היה המון מה לספר ולשתף. עכשיו שהבנתי קצת יותר על העבר שלי, פניתי לארכיון בבית לוחמי הגטאות למצוא את הזהות שלי. גילתי תמונה עם מסמך שכתוב מקום לידה, שם הורי, תאריך לידה. דברים שלא ידעתי עד כה. חברים שלי עזרו לי לחפש ברישום התושבים בווארשה אחר קרובי משפחה. אחרי הרבה חיפושים, המזל האיר לי פנים. אלזה, בת דודה של אמי, כותבת לי מכתב בהתרגשות ומוסרת לי את הכתובת של מניה, אחות אימי, אישה בת 85. היא חיה ביפו מאז שעלתה לארץ ב-1969. לאחר פגישה מרגשת, שמעתי סיפורים על הורי. שמעתי שאחר רצח אימי בגטו, מניה ברחה ליערות ולקחה איתה תמונות של המשפחה. היא התחבאה בכפרים פולניים שונים, התחזתה לאיכרה נוצרייה, וכך ניצלה. לראשונה בחיי החזקתי צילומים שלי כילדה יחד עם אימא, אבא וסבא שלי. וכך נוספו פרטים משמעוים נוספים. הסיפור של העבר הוביל לחברות חזקה בני ובין אנשים שקשורים לסיפור שלי שפגשתי בדרך.

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

לאה ואימא שלה

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

לאה וסבא שלה

לאה ואימא שלה

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

לאה

ראיון: גליה ציוני, קיבוץ גושרים, ספטמבר 2013